

КИР БУЛИЧОВ

КОСМИЧЕСКИ ДЕСАНТ

Превод от руски: Нина Ракева, 1981

chitanka.info

Това се случи през август, в събота, един горещ ветровит ден.

Пенсионерът Николай Ложкин придума съседите си професор Лев Христофорович Минц и Корнелий Удалов да го прекарат на езерото Копенхаген, да си починат от градската суетня, от семействата и от работата си.

Езерото Копенхаген е на двайсет километра от града, ходи се с автобус, а сетне пеш по пътечката през смесената гора.

Името на езерото се обяснява просто. Някога там се е намирала къщата на помещика Гуля (Гулкин), голям англоман, който смятал, че Копенхаген е английски адмирал. Названието си остана и хората от околността свикнаха с него заради странното му звучене.

Корнелий Удалов помъкна въдици, та да полови малко, професор Минц — чанта с портативна лаборатория, смяташе да вземе вода за проба, намислил бе да развъжда в езерото миди за народното стопанство. Николай Ложкин искаше да прави слънчеви бани по системата на йогите. Като начало си избраха място на сянка, под един як възлест бор, направиха си лагер — постлаха одеяло, сложиха върху него храната, хапнаха и подхванаха разговор за разни проблеми. На езерото тук-таме се виждаха хора, но поради жегата никой не ловеше риба, почиваха.

— Отдавна не е имало събития — каза Удалов. Той се съблече и остана по сини плувки с цветенце отстрани и с шапка от вестник, та да не изгори плешивината му.

— Непременно ще има събития — отвърна старецът Ложкин. — Времето е хубаво. Такова по нашите места не е отбелязвано от 1878 година насам. — За по-нагледно изрисува датата на пясъка, протегна стрелка и до нея написа друга — 1978 — Един век.

В този момент над тях се появи космически кораб. Увисна беззвучно над езерото, сякаш беше обиколил цялата Галактика, за да търси такова красиво езеро, и сега не можеше да му се нарадва.

— Вижте — забеляза го Удалов. — Космически пришелци.

— Нали ви казвах — обади се Ложкин.

— Такива май още не са идвали при нас — каза Удалов, изправи се и бутна назад шапката си от вестник. Беше сериозен.

Професор Минц, който още не беше се съблякъл, а само бе разхлабил връзката си, също стана и разпери пръсти на определено разстояние от очите си, за да засече размерите на кораба.

— Такива още не сме виждали — потвърди Ложкин. — Трябва да е нещо ново.

— Отдалече идва — каза професор Минц, като приключи измерванията. — Пи-мезонните ускорители съвсем са се износили.

Удалов и Ложкин се спогледаха и се съгласиха с Минц. Пи-мезонните ускорители имаха нужда от ремонт.

Корабът бавно се снишаваше, придвижвайки се към брега и накрая увисна над плитчините, хвърли сянка върху пясъка.

— Скоро ще пристъпят към слизането — каза Удалов.

„Да — помисли си Ложкин. — Ей сега люкът ще се отвори и на пясъка ще стъпи неизвестна цивилизация. Най-вероятно е да е приятелски настроена, но не е изключено да ни е споходила зла и чужда нам космическа сила, която има за цел да покори Земята. А пък нищо не може да се предприеме. Двайсет километра са до града, па и автобусът е нарядко.“

От кораба се протегнаха многобройни пипала и анализатори.

— Измерват условията — каза Удалов.

Минц само кимна. Ясно беше и без приказки.

Анализаторите се скриха.

И тогава стана нещо неочаквано.

Отвори се друг люк отдолу. Вместо космонавти на брега, като от силажна кула, се изтърси буца от някаква зелена маса, подобна на консервиран спанак, неотдавна в гастронома имаше такива консерви, вземаха ги за супа. Люкът тутакси се захлопна. Зелената маса потече по пясъка като гъсто желе и наближи водата. Корабът се издигна нагоре и изчезна.

— Прилича ми — каза Минц — на водна цивилизация.

Ложкин, който вече беше изрепетирал на ум приветственото слово, тъй като притежаваше жизнен опит и такъв в обществената работа, мълчеше. Зелената маса нямаше никакви органи, към които можеше да отпрати речта си. И все пак, да не би желевидният пришелец да го подслуша, Ложкин каза шепнешком:

— В известна степен това е хулиганщина. Цялото езеро ще замърси, а хората се къпят.

— За сега няма да има къпане — отвърна Корнелий Удалов. — Може би пришелецът има нежни органи и току-виж сме ги повредили.

— Плесен е той, а не пришелец — обяви окончателното си мнение Ложкин.

— Ами ако е радиоактивен? — попита Удалов.

— Сега ще проверим. — Минц отвори куфарчето си, в което имаше сгъваем микроскоп, спектрограф, Гайгер-Мюлеров брояч, епруветки, химикали и други прибори.

Старецът Ложкин, изпълнен с недоверие към зеления пришелец, част от който вече бе припъзляла до водата и се бе разляла на повърхността ѝ като зелена ципа, извади химически молив и написа с големи печатни букви върху парче шперплат:

ОПАСНО ЗА ЖИВОТА!

Къпането,
риболовът
и прането —
ЗАБРАНЕНО!

После прикрепил шперплата към боровия ствол и хората, които взеха да се стичат към мястото на произшествието, се спираха пред обявлението и го четяха.

Минц слезе до водата и се наведе над зелената рядка каша. Гайгер-Мюлеровият брояч мълчеше и това беше утешително.

— А не е изключено — каза той на Удалов, който стоеше зад него, охраняваше тила му — това да е космически десант.

— Жалко — рече Удалов. — Винаги съм бил за дружбата между космическите цивилизации.

— Ако тая зелена плесен почне бързо да се размножава и покрие с тънък слой цялото земно кълбо, то чуждопланетните агресори ще ни завладеят с голи ръце.

— Може да се измисли и по-прост начин — каза Удалов.

— Какво знаем ние за тяхната психология? — попита Минц. — Ами ако те все така покоряват чуждите планети?

Един от другите посетители каза:

— Ще си вървя у дома. Трябва да оберат домати. Че то тия пришелци всичко ще изпотровят.

Последваха го още някои излетници и рибари. Но основната маса остана, защото за средния гражданин няма по-голямо удоволствие от срещата с *непонятното*, от *съприкосновението* с тайните на космоса.

— Сега — заяви професор Минц — трябва да се изследва поведението на плесента във водна среда.

Вземаше проба след проба и разглеждаше пришелеца под микроскоп.

Удалов също не си губеше времето напразно. Отначало нарисова във въздуха окръжност и триъгълник, апелирайки към общото за всички разумни същества познаване на геометрията, а след това измъкна панталона си изпод бора, за да обясни на пришелеца нагледно Питагоровата теорема. Плесента не обърна внимание на неговите усилия, но тогава бяха обнародвани заключенията на Минц.

— Абсолютно безопасна субстанция — каза професорът. — Микроскопични водорасли и примитивни организми, които се срещат на Земята. Разум не притежават.

— Това още не е факт — възрази Удалов, но престана да размахва панталоните, а ги намъкна дето им беше мястото. — Може би, събрани заедно, дават колективен разум.

— Дори ако цяла зелена градина се събере заедно, ще се получи голяма купчина зеле, но разум — никакъв.

— Ами ако се размножи и покори Земята? — попита Ложкин. — Че вие сам предупреждавахте, Лев Христофорович.

— Тя е имала много време да го направи още в далечното минало — каза Минц. — Тези водорасли обитават Земята от милиарди години.

— Ще умори всичката риба — изказа предположение един младеж по тениска.

— Рибата вече я яде — каза Минц.

Така рухна теорията за космическия десант, отиде на вятъра речта, подготвена от Ложкин, и пропаднаха усилията на Удалов във връзка с Питагоровата теорема. Минц си знаеше работата. Щом той е казал, че космическият кораб е изтърсил на брега на езерото Копенхаген просто купчина дребни водорасли, значи е така.

Разочарованите зрители се разотидоха по брега, а Минц заедно със съседите си седна под бора до предупредителната табела и се

замисли какво ли значеше всичко това. Не беше възможно от космоса да изпратят кораб само за да докара купчина водорасли.

Останалите на брега водорасли бързо съхнеха на слънцето, почерняваха, попиваха в пясъка.

— Задали са ни логическа гатанка — каза Удалов. — Проверяват ни. Дали ще се изплашим или не.

— А пък те ни наблюдават? — попита Ложкин.

— Наблюдават ни.

Минц се изправи и тръгна по брега, за да определи границите на разпространение на водораслите. Езерото живееше мирния си тих съботен живот и нищо не напомняше за скорошното посещение на космическия кораб. Минц, се спъна в нещо твърдо. Помисли го за камък и го ритна, препятствието не мръдна, затова пък Минц, който беше по сандали, ожули палеца си.

— Ох! — каза.

Удалов вече бързаше на помощ.

— Какво стана?

— Камък — рече Минц. — Покрит е с водорасли.

Интуицията подсказа на Удалов, че това не е никакъв камък. Бързо приклепна и разгреба още влажните и лепкави водорасли. Старанията му бяха възнаградени. Малък златист цилиндър, чиято горна част се показваше от пясъка, с бавно въртене потъваше все по-надълбоко.

— Ето ви го и пришелеца — каза Удалов, по кучешки разгребвайки пясъка с две ръце, за да измъкне цилиндъра.

Цилиндърът беше малък, но тежък. Минц пъргаво извади от куфарчето приемника за ултракъси вълни, който се оказа там само защото в куфарчето имаше всичко, което можеше да потрябва, настрои го и каза:

— Тъй си и мислех. Цилиндърът издава сигнал на постоянна вълна.

— Нещо е написано отгоре — рече Удалов.

И наистина върху него имаше някакъв надпис.

— Той се отвинтва — забеляза Удалов.

Развинтиха го. Вътре намериха свито на тръбичка метално фолио, изписано със същите букви като на цилиндъра.

— Прилича на есперанто — каза Минц, докато разглеждаше текста. — Само че е друг език. И графиката ми е непозната. Но нищо, окончанията и префиксите се забелязват, препинателните знаци личат, структурата е проста. Дайте ми десет минути и аз, както и всеки лингвистичен гений на мое място, ще прочета този текст.

— Чудесно — одобри Удалов. — А аз ще изтичам да нарежа салама и да отворя бирата.

Удалов приготви яденето, дадох сандвич и на Минц и след десет минути разшифроването приключи, тъй като Минц използваше в работата си опита на Шамполион-Кнорозов, както и на други великолепни майстори, специалисти по клинопис и писмеността на маите.

— Внимание — каза Минц. — Ако проявявате интерес, ще ви прочета превода на космическото послание. Мисля, че заслужава внимание. — Минц тихо се изкиска.

— Първо надписът на цилиндъра: „Да се отвори след четири милиарда години.“

— Какво? — попита Ложкин.

— Гарантирам за точността на превода.

— Тогава не биваше да го правим — обади се Удалов. — Разчитали са, а пък ние всичко развалихме.

— Няма да изкарам толкова — каза Ложкин. — Затуй не се и разкайвам. Освен това ние първо го отворихме, пък сетне прочетохме забраната.

— А сега текстът — продължаваше Минц — „Скъпи жители на планетата, чието име още не е измислено...“

— От къде на къде? — учуди се Ложкин. — Нашата планета вече си има име.

— И на мнозина в Космоса това е известно — подкрепи го Удалов.

Минц изчака възраженията и продължи:

„Днес изминаха четири милиарда години от деня, в който автоматичният кораб-сеялка от нашата родна планета Прекрупциан извърши незабележима, но принципиална стъпка във вашата еволюция. Като привърженици на теорията и практиката на панспермията^[1], ние разпращаме по всички краища на Галактиката кораби, натоварени с примитивна форма на живот — водораслите.

Попаднали на ненаселена планета, те се развиват, защото са най-простите и непридирчиви живи същества. След много милиони години те ще поставят началото на по-сложни същества, после ще се появят динозаврите и мастодонтите и накрая ще настъпи тоя щастлив в живота на всяка планета ден, когато маймуночовекът ще вземе в лапите си тояга и ще произнесе първите думи. После ще си построи къща и ще изобрети радиото. Знайте още, че вие, нашите отдалечени във времето и пространството роднини по еволюция, сте изобретили радиото и сте хванали сигнала на нашата капсула, погребана преди четири милиарда години на брега на необитаемо и пустинно езеро, защото засяхме водата му с примитивни водорасли. Не оставяме нашия адрес — срокът е прекалено голям. Ние подарихме живот на вашата планета и ви създадохме абсолютно безкористно. Ако сте намерили капсулата и сте прочели посланието ни — значи сме постигнали целта си. Кажете «благодаря». Щастлива еволюция, приятели!“

— Това е — каза Минц, без да скрива леката си тъга. — Малко са позакъснели.

— Нали ви казах, че са разумни — обади се Удалов. — И никаква враждебност.

Удалов вярваше в космическата дружба и бележката в цилиндъра само затвърди тая увереност.

Микроскопични водорасли плаваха по езерото и каракудите ги ядяха. Но Ложкин изведнъж се разтъжи.

— Какво има? — попита Удалов. — Защо си недоволен? Дето няма адрес ли? Ще го разберем ние адреса. Ще ги навестим и ще се посмеем заедно.

— Не заради адреса — каза Ложкин. — Мисля си дали да не потърсим още една капсула.

— Че каква още?

— Ами оная същата, дето някой е оставил на Земята преди четири милиарда години.

---

[1] Панспермия — хипотеза за заселване на планетите чрез пренасяне на живи спори от Космоса. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.